

MONIKA KOPCZYŃSKA

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
Wydział Nauk Społecznych

Przetwarzanie danych osobowych w Straży Granicznej

Tradycja Straży Granicznej

Straż Graniczna (SG) to formacja powołana do życia Ustawą z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej¹. Jej utworzenie było odpowiedzią na zmianę sytuacji polityczno-ustrojowej, która miała miejsce w 1989 r. Nowa rzeczywistość, jak również zmienione warunki funkcjonowania państwa, wymusiły potrzebę nowatorskich sposobów ochrony granic Rzeczypospolitej Polskiej. Takim sposobem Straż Graniczna zastąpiła Wojska Ochrony Pogranicza w sprawowaniu obowiązku ochrony granic, jak również – w kontroli ruchu granicznego. Funkcjonowanie Straży Granicznej rozpoczęło się 16 maja 1991 r.² Należy mieć świadomość, iż Straż Graniczna jest spadkobierczynią tradycji Korpusu Ochrony Pogranicza oraz Wojsk Ochrony Pogranicza³. Korpus Ochrony Pogranicza realizował swoje zadania od 1924 r., Wojska Ochrony Pogranicza od 1945 r., natomiast od 1991 r. do dnia dzisiejszego funkcjonuje formacja o charakterze policyjnym, jaką jest Straż Graniczna. Zapisy ustawy o Straży Granicznej określają m.in. naczelne zadania tej formacji, uprawnienia i obowiązki funkcjonariuszy SG, przebieg służby w SG czy korpusy i stopnie w Straży Granicznej.

---

¹ Ustawa z dn. 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. Nr 78, poz. 462).

² J.R. Truchan, *Wybrane obszary współdziałania Policji i Straży Granicznej w ochronie granicy Polski – zewnętrznej granicy Unii Europejskiej*, Szczytno 2016, s. 52.

³ *System ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej. Stan obecny i prognozy na przyszłość*, red. B. Wiśniewski, R. Jakubczak, Szczytno 2015, s. 15.

Wybrane aspekty działalności Straży Granicznej

Ustawowe zadania, które Straż Graniczna realizuje, wymienione są w art. 1 ust. 2 ww. ustawy⁴. Formacja jest powołana do realizacji niżej wymienionych zadań, do których należą:

- 1) ochrona granicy państwowej na lądzie i morzu;
- 2) organizowanie i dokonywanie kontroli ruchu granicznego;
- 3) zapobieganie i przeciwdziałanie nielegalnej migracji;
- 4) wydawanie zezwoleń na przekraczanie granicy państwowej, w tym wiz;
- 5) rozpoznawanie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń, zapobieganie im oraz ściganie ich sprawców w zakresie właściwości Straży Granicznej;
- 6) zapewnienie bezpieczeństwa w komunikacji międzynarodowej i porządku publicznego w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego, a w zakresie właściwości Straży Granicznej – także w strefie nadgranicznej;
- 7) współdziałanie z innymi organami i służbami w zakresie rozpoznawania zagrożeń terroryzmem i przeciwdziałania im;
- 8) osadzanie i utrzymywanie znaków granicznych na lądzie oraz sporządzanie, aktualizacja i przechowywanie granicznej dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej;
- 9) ochrona nienaruszalności znaków i urządzeń służących do ochrony granicy państwowej;
- 10) przetwarzanie informacji, w tym danych osobowych, informacji z zakresu ochrony granicy państwowej, kontroli ruchu granicznego, zapobiegania i przeciwdziałania nielegalnej migracji oraz udostępnianie ich sądom, prokuratorom, organom administracji publicznej i innym organom państwowym, uprawnionym do ich otrzymania na podstawie odrębnych ustaw, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań;
- 11) nadzór nad eksploatacją polskich obszarów morskich oraz przestrzeganiem przez statki przepisów obowiązujących na tych obszarach;
- 12) ochrona granicy państwowej w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej przez prowadzenie obserwacji statków powietrznych i obiektów latających, przelatujących przez granicę państwową na małych

---

⁴ Zob. szerz. art. 1, ust. 2 ustawy z dn. 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. Nr 78, poz. 462).

- wysokościach, oraz informowanie o tych przelotach właściwych jednostek Sił Powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) zapobieganie transportowaniu, bez zezwolenia wymaganego w myśl odrębnych przepisów, przez granicę państwową odpadów, szkodliwych substancji chemicznych oraz materiałów jądrowych i promieniotwórczych, a także zanieczyszczaniu wód granicznych;
  - 14) zapobieganie przemieszczaniu, bez zezwolenia wymaganego w myśl odrębnych przepisów, przez granicę państwową środków odurzających i substancji psychotropowych oraz broni, amunicji, materiałów wybuchowych i prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom;
  - 15) przeprowadzanie kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców, powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom;
  - 16) wykonywanie zadań określonych w innych ustawach.

Ponadto Straż Graniczna realizuje zadania i czynności wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej, umów i porozumień międzynarodowych, na zasadach i w zakresie w nich określonych⁵. Należy w tym miejscu podkreślić, że funkcjonariusze Straży Granicznej wykonują również inne zadania określone w ustawie o SG. Ponadto, realizując ww. zadania, mają pośredni i bezpośredni wpływ na poziom bezpieczeństwa nie tylko Polski, ale również Unii Europejskiej i Strefy Schengen. Ustawowe zadania są realizowane w efektywny sposób. Wynika to zarówno z nieustannego podnoszenia kwalifikacji funkcjonariuszy SG, jak również specjalistycznego wyposażenia, jakim dysponuje Straż Graniczna.

Dane osobowe w Straży Granicznej i podstawy prawne przetwarzania tych danych

Formacja, jaką jest Straż Graniczna, przetwarza bardzo dużo informacji, w tym również danych osobowych, na podstawie różnych przepisów. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych

---

⁵ J.R. Truchan, dz. cyt., s. 54.

osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwane dalej RODO, definiuje dane osobowe jako „informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej (»osobie, której dane dotyczą«); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej”⁶. Kolejny zapis ww. rozporządzenia stanowi o zasadach przetwarzania tych danych.

1. Dane osobowe muszą być:

- a) przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą („zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość”);
- b) zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami („ograniczenie celu”);
- c) adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane („minimalizacja danych”);
- d) prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane; należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane („prawidłowość”);
- e) przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można

---

⁶ Art. 4 pkt. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem, że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą („ograniczenie przechowywania”);

- f) przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych („integralność i poufność”).

2. Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie („rozliczalność”)⁷.

W związku z powyższym, jeżeli chodzi o kwestie przetwarzania danych osobowych w Straży Granicznej, to ich administratorem jest Komendant Główny Straży Granicznej, natomiast nadzór nad prawidłowym przetwarzaniem danych osobowych w Straży Granicznej sprawuje inspektor ochrony danych – jest nim Dyrektor Biura Ochrony Informacji Komendy Głównej Straży Granicznej. Istotnym jest, iż dane osobowe w Straży Granicznej przetwarza się w konkretnych celach na podstawie obowiązujących przepisów prawa, zawartych umów oraz na podstawie udzielonej zgody. Należy podkreślić, że przetwarzanie danych osobowych przez Straż Graniczną jest nie tylko uprawnieniem, ale często również ustawowym obowiązkiem. Odbiorcami danych osobowych mogą być:

- 1) organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa;
- 2) inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych ze Strażą Graniczną przetwarzają dane osobowe, których administratorem

---

⁷ Art. 5 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

jest Komendant Główny Straży Granicznej. W tym wypadku Straż Graniczna dokłada starań, aby przetwarzanie danych przez te podmioty odbywało się zgodnie z obowiązującymi przepisami i aby ryzyko naruszenia tych przepisów było jak najmniejsze.

Ponadto dane osobowe mogą być przekazywane do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych w uzasadnionych wypadkach, gdy przepisy prawa na to pozwalają. Straż Graniczna bardzo często odmawia przekazania danych osobowych, o które proszą organizacje lub państwa – jest to podyktowane głównie brakiem prawnych możliwości przekazania tych danych. Jeżeli chodzi o czas, przez który dane osobowe będą przechowywane w Straży Granicznej, to są one przechowywane przez czas niezbędny do realizacji celów, dla których zostały zebrane lub przez czas przewidziany w przepisach powszechnie obowiązującego prawa. Należy wskazać prawa, jakie przysługują osobom fizycznym, których dane są przetwarzane przez Straż Graniczną:

- 1) prawo dostępu do danych osobowych, w tym prawo do uzyskania kopii tych danych;
- 2) prawo do żądania sprostowania (poprawiania) danych osobowych – w przypadku, gdy dane są nieprawidłowe lub niekompletne;
- 3) prawo do żądania usunięcia danych osobowych (tzw. prawo do bycia zapomnianym), w przypadku gdy:
  - a) dane nie są już niezbędne do celów, dla których były zebrane lub w inny sposób przetwarzane;
  - b) zostanie wniesiony sprzeciw wobec przetwarzania danych osobowych;
  - c) dane osobowe przetwarzane są niezgodnie z prawem;
  - d) dane osobowe muszą być usunięte w celu wywiązania się z obowiązku wynikającego z przepisów prawa;
- 4) prawo do żądania ograniczenia przetwarzania danych osobowych – w przypadku gdy:
  - a) zostanie zakwestionowana prawidłowość danych osobowych;
  - b) przetwarzanie danych jest niezgodne z prawem, a następuje sprzeciw usunięcia danych, żądanie w zamian ich ograniczenia;
  - c) administrator nie potrzebuje już danych dla swoich celów, ale są one potrzebne do ustalenia, obrony lub dochodzenia roszczeń;

- d) zostanie wniesiony sprzeciw wobec przetwarzania danych, do czasu ustalenia, czy prawnie uzasadnione podstawy po stronie administratora są nadrzędne wobec podstawy sprzeciwu;
- 5) prawo sprzeciwu wobec przetwarzania danych – w przypadku gdy łącznie spełnione są następujące przesłanki:
  - a) zaistnieją przyczyny związane ze szczególną sytuacją, w przypadku przetwarzania danych na podstawie zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej przez administratora;
  - b) przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy osób, których dane są przetwarzane lub podstawowe prawa i wolności wymagające ochrony danych osobowych;
- 6) jeżeli dane osobowe są przetwarzane na podstawie zgody, w każdej chwili można tę zgodę wycofać, wówczas Straż Graniczna zaprzestanie przetwarzania danych pozyskanych na podstawie zgody.

Należy jednak mieć na uwadze, że Straż Graniczna przetwarza dane osobowe głównie na podstawie prawa. Ponadto istnieje prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych. Przysługuje ono w momencie powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Straży Granicznej danych osobowych. Dane osobowe mogą być przetwarzane w sposób zautomatyzowany, jednak nie są one profilowane w zakresie obowiązywania RODO, a decyzje nie są podejmowane automatycznie. Należy podkreślić, iż Straż Graniczna pozyskuje dane osobowe od innych organów państwowych oraz instytucji publicznych i niepublicznych oraz ze źródeł publicznie dostępnych. Pozyskiwanie oraz dalsze przetwarzanie danych osobowych odbywają się na podstawie i w granicach prawa⁸.

---

⁸ Szerzej na ten temat: Straż Graniczna, Komenda Główna Straży Granicznej, <https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/informacje-ogolne/6642,Klauzula-informacyjna-glowna.html> [dostęp 28.10.2019].

Dane osobowe przetwarzane przez Komendę Główną Straży Granicznej

Dane osobowe mogą być przetwarzane przez Służbę Graniczną także w celu **przeprowadzenia naboru do pracy lub służby**. Mogą być przekazywane tylko uprawnionym podmiotom na podstawie przepisów prawa. Ponadto nie są one przekazywane do państw trzecich. Wyżej wymienione dane osobowe są przechowywane przez czas niezbędny do realizacji naboru do służby i pracy. Po zakończeniu procesu naboru, dane osobowe osób, które nie zostały przyjęte do służby lub pracy, bądź z innych przyczyn proces wobec nich został przerwany, są usuwane. Natomiast dane osób przyjętych do służby lub pracy będą przetwarzane jako dane funkcjonariuszy lub pracowników Straży Granicznej. Prawa osób fizycznych, których dane osobowe są przetwarzane, prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, profilowanie oraz sposób pozyskiwania tych danych są identyczne, jak te w odniesieniu do osób fizycznych⁹.

Dane osobowe są również **przetwarzane podczas odbywania praktyk studenckich** w Komendzie Głównej SG. Przetwarza się je w celu zrealizowania praktyk studenckich. Są one przechowywane przez czas niezbędny do realizacji praktyk studenckich, a po ich zakończeniu jeszcze przez 5 lat. Natomiast prawa osób fizycznych, których dane osobowe są przetwarzane, prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, profilowanie oraz sposób pozyskiwania tych danych są identyczne, jak te w odniesieniu do osób fizycznych¹⁰.

Dane osobowe przetwarzane w ramach **kontaktów z rzecznikiem prasowym** Komendanta Głównego Straży Granicznej są przetwarzane w celu umożliwienia kontaktu z rzecznikiem prasowym Komendanta Głównego Straży Granicznej, w szczególności w celu odpowiedzi na pytania, wysyłania informacji prasowych, zaproszeń na konferencje i wydarzenia. Wyżej wymienione dane osobowe nie są przekazywane poza Straż Graniczną ani do państw trzecich. Są one przechowywane do czasu cofnięcia zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach kontaktu z rzecznikiem prasowym lub do czasu wyrażenia sprzeciwu wobec przetwarzania

---

⁹ Szerzej na ten temat: Straż Graniczna, Komenda Główna Straży Granicznej, <https://www.straz-graniczna.pl/pl/odo/informacje-ogolne/6642,Klauzula-informacyjna-glowna.html> [dostęp 28.10.2019].

¹⁰ Szerzej na ten temat: Straż Graniczna, Komenda Główna Straży Granicznej, <https://www.straz-graniczna.pl/pl/odo/dane-osobowe-przetwarza-2/6651,Dane-osobowe-podczas-odbywania-praktyk-studenckich.html> [dostęp 31.10.2019].

danych osobowych w tym celu. Straż Graniczna, w zakresie kontaktów z rzecznikiem prasowym, nie pozyskuje danych osobowych od innych organów państwowych oraz instytucji publicznych i niepublicznych ani ze źródeł publicznie dostępnych. W tym przypadku również prawa osób fizycznych, których dane osobowe są przetwarzane, prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego oraz profilowanie są identyczne, jak te w odniesieniu do osób fizycznych¹¹.

Dane osobowe przetwarzane podczas **rozpatrywania skarg, wniosków i petycji w Komendzie Głównej Straży Granicznej** przetwarza się w celu rozpatrzenia wniesionej skargi, wniosku lub petycji. Podanie danych osobowych jest konieczne do rozpatrzenia skargi, wniosku lub petycji. Wynika to z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego¹² i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków oraz ustawy o petycjach. W przypadku niepodania danych osobowych nie będzie możliwe rozpatrzenie wniesionych skarg, wniosków lub petycji. Będą one przetwarzane na podstawie Kodeksu postępowania administracyjnego i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków oraz na podstawie ustawy o petycjach. Ta kategoria danych osobowych może być przekazywana jedynie podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów prawa. Ponadto nie są one przekazywane do państw trzecich. Są przetwarzane przez czas niezbędny do rozpatrzenia skargi, wniosku lub petycji, a następnie są archiwizowane i przechowywane zgodnie z obowiązującym prawem. Prawa osób fizycznych, których dane osobowe są przetwarzane, różnią się tylko treścią ostatniego punktu, mianowicie: w każdej chwili można wycofać zgodę na przetwarzanie danych we wskazanym celu, wówczas Straż Graniczna zaprzestanie przetwarzania danych pozyskanych na podstawie zgody. Należy w tym miejscu podkreślić, iż w razie wycofania zgody, czynności związane z rozpatrzeniem skargi, wniosku lub petycji mogą zostać niezrealizowane. Natomiast prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, profilowanie, jak

---

¹¹ Szerzej na ten temat: Straż Graniczna, Komenda Główna Straży Granicznej, <https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/dane-osobowe-przetwarza-1/6652,Dane-osobowe-przetwarzane-w-ramach-kontaktow-z-rzecznikiem-prasowym.html> [dostęp 31.10.2019].

¹² Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 1960 r. Nr 30, poz. 168).

również sposób pozyskiwania danych osobowych jest identyczny, jak tych w odniesieniu do osób fizycznych¹³.

Dane osobowe **przetwarzane w celu nałożenia na przewoźnika lotniczego administracyjnej kary pieniężnej** są przetwarzane na podstawie Kodeksu postępowania administracyjnego¹⁴ oraz Ustawy z dnia 9 maja 2018 r. o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera (Dz.U. z 2018 r., poz. 894)¹⁵ w Komendzie Głównej Straży Granicznej. Dane osobowe przetwarza się w celu prowadzenia postępowania administracyjnego na podstawie Kodeksu postępowania administracyjnego oraz Ustawy z dnia 9 maja 2018 r. o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera, związanego z nałożeniem na przewoźnika lotniczego administracyjnej kary pieniężnej. Potencjalne dane osobowe przekazane Straży Granicznej będą przetwarzane na podstawie Kodeksu postępowania administracyjnego. Dane osobowe, przetwarzane w celu nałożenia na przewoźnika lotniczego administracyjnej kary pieniężnej, mogą być przekazywane do wojewódzkiego sądu administracyjnego oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego, a także innym podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów prawa. Dane osobowe przetwarzane w celu nałożenia na przewoźnika lotniczego administracyjnej kary pieniężnej nie będą przekazywane do państw trzecich. Dane osobowe są przetwarzane przez czas niezbędny do przeprowadzenia postępowania administracyjnego, a następnie są archiwizowane i przechowywane zgodnie z obowiązującym prawem. Pozostałe kryteria są takie same jak w pozostałych kategoriach danych osobowych, różnią się one jedynie sposobem pozyskiwania tych danych od innych podmiotów. Mianowicie: w przypadku postępowania związanego z nałożeniem na przewoźnika lotniczego administracyjnej kary pieniężnej, Straż Graniczna może uzyskać dane osobowe od strony postępowania (przewoźnika

---

¹³ Szerzej na ten temat: Straż Graniczna, Komenda Główna Straży Granicznej, <https://www.straz-graniczna.pl/pl/odo/skargi/6821,Dane-osobowe-przetwarzane-podczas-rozpatrywania-skarg-wnioskow-i-petycji.html> [dostęp 31.10.2019].

¹⁴ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 1960 r. Nr 30, poz. 168).

¹⁵ Ustawa z dnia 9 maja 2018 r. o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera (Dz.U. z 2018 r., poz. 894).

lotniczego). Mogą to być dane reprezentantów, pełnomocników lub innych osób związanych z przewoźnikiem lotniczym i prowadzonym postępowaniem¹⁶.

W Komendzie Głównej SG przetwarza się dane osobowe także w celu realizacji **usługi „Newsletter”** na podstawie udzielonej przez osobę zgody. Dane te nie są przekazywane poza Straż Graniczną, jak również do państw trzecich. Są one przetwarzane przez czas realizacji usługi „Newsletter”. Po zrezygnowaniu z usługi, dane osobowe są automatycznie kasowane. W związku z realizacją usługi „Newsletter” przysługują następujące prawa:

- 1) prawo dostępu do danych osobowych, w tym prawo do uzyskania kopii tych danych;
- 2) prawo do żądania sprostowania (poprawiania) danych osobowych – w przypadku gdy dane są nieprawidłowe lub niekompletne;
- 3) prawo do wycofania zgody na przetwarzanie danych. W takim przypadku Straż Graniczna zaprzestaje zarówno przetwarzania danych pozyskanych na podstawie zgody, jak i realizacji usługi.

W celu realizacji usługi „Newsletter”, Straż Graniczna pozyskuje dane osobowe jedynie od użytkowników usługi¹⁷. Natomiast pozostałe kryteria są takie same jak w wyżej opisanych sytuacjach.

Dane osobowe przetwarzane w celu **realizacji wniosku o udostępnienie informacji publicznej** są przetwarzane na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a) RODO¹⁸, tj. na podstawie udzielonej zgody. Straż Graniczna uznaje, że wnioskodawca, wysyłając wniosek o udostępnienie informacji publicznej, wyraża zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych. Dane te są przetwarzane w celu realizacji wniosku o udostępnienie informacji publicznej i nie są przekazywane poza Komendę Główną Straży Granicznej. Ponadto nie są przekazywane do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych. Są przetwarzane przez czas niezbędny do

---

¹⁶ Szerzej na ten temat: Straż Graniczna, Komenda Główna Straży Granicznej, <https://www.straz-graniczna.pl/pl/odo/dane-osobowe-przetwarza-3/7035,Dane-osobowe-przetwarzane-w-celunalozenia-na-przewoznika-lotniczego-administrac.html> [dostęp 31.10.2019].

¹⁷ Szerzej na ten temat: Straż Graniczna, Komenda Główna Straży Granicznej, <https://www.straz-graniczna.pl/pl/odo/dane-osobowe-przetwarza-4/7206,Dane-osobowe-przetwarzane-w-celurealizacji-uslugi-Newsletter.html> [dostęp 31.10.2019].

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

realizacji wniosku, a następnie podlegają archiwizacji i są przechowywane przez 2 lata. Poniżej przedstawiono uprawnienia wynikające z przetwarzania tych danych przez Straż Graniczną:

- 1) prawo dostępu do danych osobowych, w tym prawo do uzyskania kopii tych danych;
- 2) prawo do żądania sprostowania (poprawiania) danych osobowych;
- 3) prawo do żądania usunięcia danych osobowych;
- 4) prawo do żądania ograniczenia przetwarzania danych osobowych;
- 5) prawo do wycofania zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Procedura związana z prawem wniesienia skargi oraz profilowaniem wygląda tak samo, jak w poprzednich kategoriach. Należy jednak pamiętać, iż Straż Graniczna nie pozyskuje tych danych od innych podmiotów¹⁹.

Jeżeli chodzi o przetwarzanie danych osobowych w Straży Granicznej w trybie Ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości²⁰, to administratorem tych danych jest **Komendant Główny Straży Granicznej**. Natomiast nadzór nad prawidłowym przetwarzaniem tych danych w Straży Granicznej sprawuje inspektor ochrony danych, którym jest Dyrektor Biura Ochrony Informacji Komendy Głównej Straży Granicznej. Dane osobowe przetwarza się na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, ustawy o Straży Granicznej oraz innych przepisów w celu realizacji ustawowych zadań. Poniżej przedstawiono prawa osób fizycznych w związku z przetwarzaniem tych danych:

- 1) prawo dostępu do danych osobowych, w tym prawo do uzyskania kopii tych danych;
- 2) prawo do żądania sprostowania (poprawiania) danych osobowych – w przypadku gdy dane są niekompletne, nieaktualne lub nieprawdziwe;
- 3) prawo do żądania usunięcia danych osobowych, w przypadku gdy dane osobowe zostały zebrane lub są przetwarzane z naruszeniem przepisów

---

¹⁹ Szerzej na ten temat: Straż Graniczna, Komenda Główna Straży Granicznej, <https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/dane-osobowe-przetwarza-5/7262,Dane-osobowe-przetwarzane-w-celu-realizacji-wniosku-o-udostepnienie-informacji-p.html> [dostęp 31.10.2019].

²⁰ Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz.U. z 2019 r., poz. 125).

ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości;

- 4) prawo do żądania ograniczenia przetwarzania danych osobowych – w przypadku, gdy:
- kwestionowana jest prawidłowość danych osobowych;
  - dane osobowe muszą zostać zachowane do celów dowodowych, a zgodnie z prawem podlegają one usunięciu.

Należy jednak mieć na uwadze, że Straż Graniczna przetwarza dane osobowe głównie na podstawie prawa, zatem powyższe uprawnienia w całości lub części mogą osobom nie przysługiwać. Odmowa realizacji powyższych uprawnień zawsze będzie opierała się na przepisach prawa. Natomiast w przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Straży Granicznej danych osobowych, przysługuje prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych – jest nim Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych²¹.

Przetwarzanie **danych osobowych funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej**, których właściwym przełożonym jest Komendant Główny Straży Granicznej w sprawach osobowych oraz pracowników Komendy Głównej Straży Granicznej dokonuje się na podstawie art. 6 ust. 1 pkt b) c) i e) RODO, ustawy o Straży Granicznej oraz na podstawie przepisów w zakresie prawa pracy, w celu zrealizowania obowiązków ciążących na pracodawcy oraz na przełożonym funkcjonariuszy Straży Granicznej. Odbiorcami danych osobowych mogą być organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa. Dane osobowe mogą być przekazywane do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych jedynie na podstawie obowiązujących przepisów prawa lub za zgodą osób, których dane dotyczą. Dane osobowe w takim wypadku są przechowywane przez okres zatrudnienia lub pełnienia służby, a po zwolnieniu ze służby lub zakończeniu umowy o pracę są archiwizowane i przechowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie archiwizacji dokumentów. Podanie danych przez osoby pełniące służbę lub

---

²¹ Szerzej na ten temat: Straż Graniczna, Komenda Główna Straży Granicznej, <https://www.straz-graniczna.pl/pl/odo/przetwarzanie-danych-os/7639,Przetwarzanie-danych-osobowych-w-Strazy-Granicznej-w-trybie-Ustawy-z-dnia-14-gru.html> [dostęp 31.10.2019].

zatrudnione w Straży Granicznej jest wymogiem prawnym wynikającym z ustawy o Straży Granicznej oraz z przepisów w zakresie prawa pracy. Niektóre dane zbierane przez Straż Graniczną nie są wymagane, podawane są dobrowolnie (np. dane dotyczące trwającej edukacji dorosłych dzieci), lecz ich niepodanie może skutkować odmową wykonania uprawnienia funkcjonariusza lub pracownika (np. dopłaty do wypoczynku lub świadczenia socjalnego). Poniżej przedstawiono uprawnienia wynikające z przetwarzania przez Straż Graniczną tych danych:

- 1) prawo dostępu do danych osobowych, w tym prawo do uzyskania kopii tych danych;
- 2) prawo do żądania sprostowania (poprawiania) danych osobowych;
- 3) prawo do żądania ograniczenia przetwarzania danych osobowych;
- 4) prawo do żądania usunięcia danych osobowych (tzw. prawo do bycia zapomnianym), w przypadku, gdy:
  - dane nie są już niezbędne do celów, dla których były zebrane lub w inny sposób przetwarzane,
  - dane osobowe przetwarzane są niezgodnie z prawem,
  - dane osobowe muszą być usunięte w celu wywiązania się z obowiązku wynikającego z przepisów prawa.

Prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego jest takie samo jak w opisanych wcześniej przypadkach, a dane osobowe nie są przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie są one profilowane, a decyzje nie są podejmowane automatycznie²².

Przetwarzanie danych osobowych **w związku z monitoringiem** obiektu Komendy Głównej Straży Granicznej oraz terenu będącego w zasięgu kamer monitorujących odbywa się w celu zapewnienia ochrony obiektu oraz bezpieczeństwa osób i mienia na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 7a Ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej²³. Powyższe dane mogą być przekazywane podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów prawa. Natomiast nie są one przekazywane do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych. Nagrania z kamer przechowywane są przez okres nieprzekraczający 3 miesięcy od dnia nagrania. Prawo

---

²² Szerzej na ten temat: Straż Graniczna, Komenda Główna Straży Granicznej, <https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/przetwarzanie-danych-os-1/7640,Przetwarzanie-danych-osobowych-funkcjonariuszy-i-pracownikow-Strazy-Granicznej.html> [dostęp 31.10.2019].

²³ Ustawa z dnia 12 października 1990 o Straży Granicznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 147 i 125).

wniesienia skargi do organu nadzorczego jest takie samo jak w wymienionych wcześniej sytuacjach. Dane osobowe nie są przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie są one profilowane, a decyzje nie są podejmowane automatycznie²⁴.

Podsumowanie

Straż Graniczna to formacja o charakterze policyjnym, realizująca szereg ustawowych zadań w sposób efektywny. Jest to wynik nieustannego podnoszenia kwalifikacji funkcjonariuszy SG, jak również specjalistycznego wyposażenia, jakim formacja dysponuje. Realizując ustawowe zadania, przetwarza bardzo dużo danych osobowych na podstawie różnych przepisów. W artykule przedstawiono kategorie danych, które są przetwarzane przez Komendę Główną Straży Granicznej. Są to dane osobowe osób fizycznych, dane osobowe przetwarzane podczas naboru do służby lub pracy, dane osobowe przetwarzane podczas odbywania praktyk studenckich, dane osobowe przetwarzane w ramach kontaktu z rzecznikiem prasowym, dane osobowe przetwarzane podczas rozpatrywania skarg, wniosków lub petycji, dane osobowe przetwarzane w celu nałożenia na przewoźnika lotniczego administracyjnej kary pieniężnej, dane osobowe przetwarzane w celu realizacji usługi „Newsletter”, dane osobowe przetwarzane w celu realizacji wniosku o udostępnienie informacji publicznej, dane osobowe przetwarzane w trybie Ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, dane osobowe funkcjonariuszy i pracowników oraz dane osobowe, które są przetwarzane w związku z monitoringiem. We wszystkich opisywanych kategoriach danych osobowych administratorem jest Komendant Główny Straży Granicznej, natomiast Inspektorem Ochrony Danych jest Dyrektor Biura Ochrony Informacji Komendy Główny Straży Granicznej, organem nadzorczym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Należy podkreślić, iż wszystkie dane przetwarzane przez Straż Graniczną są przetwarzane na podstawie i w granicach prawa.

---

²⁴ Szerzej na ten temat: Straż Graniczna, Komenda Główna Straży Granicznej, <https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/przetwarzanie-danych-os-2/7641,Przetwarzanie-danych-osbowych-w-zwz-monitoringiem.html> [dostęp 31.10.2019].

Bibliografia

Akty normatywne i dokumenty

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 1960 r. Nr 30, poz. 168).

Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. Nr 78, poz. 462).

Ustawa z dnia 9 maja 2018 r. o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera (Dz.U. z 2018 r., poz. 894).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz.U. z 2019 r., poz. 125).

Monografie

System ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej. Stan obecny i prognozy na przyszłość, red. B. Wiśniewski, R. Jakubczak, Szczytno 2015.

Truchan J.R., *Wybrane obszary współdziałania Policji i Straży Granicznej w ochronie granicy Polski – zewnętrznej granicy Unii Europejskiej*, Szczytno 2016.

Źródła internetowe

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/informacje-ogolne/6642,Klauzula-informacyjna-glowna.html> [dostęp 28.10.2019].

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/dane-osobowe-przetwarza-2/6651,Dane-osobowe-podczas-odbywania-praktyk-studenckich.html> [dostęp 31.10.2019].

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/dane-osobowe-przetwarza-1/6652,Dane-osobowe-przetwarzane-w-ramach-kontaktow-z-rzecznikiem-prasowym.html> [dostęp 31.10.2019].

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/skargi/6821,Dane-osobowe-przetwarzane-podczas-rozpatrywania-skarg-wnioskow-i-petycji.html> [dostęp 31.10.2019].

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/dane-osobowe-przetwarza-3/7035,Dane-osobowe-przetwarzane-w-celu-nalozenia-na-przewoznika-lotniczego-administrac.html> [dostęp dn. 31.10.2019].

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/dane-osobowe-przetwarza-4/7206,Dane-osobowe-przetwarzane-w-celu-realizacji-uslugi-Newsletter.html> [dostęp 31.10.2019].

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/dane-osobowe-przetwarza-5/7262,Dane-osobowe-przetwarzane-w-celu-realizacji-wniosku-o-udostepnienie-informacji-p.html> [dostęp 31.10.2019].

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/przetwarzanie-danych-os/7639,Przetwarzanie-danych-osobowych-w-Strazy-Granicznej-w-trybie-Ustawy-z-dnia-14-gru.html> [dostęp 31.10.2019].

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/przetwarzanie-danych-os-1/7640,Przetwarzanie-danych-osobowych-funkcjonariuszy-i-pracownikow-Strazy-Granicznej.html> [dostęp 31.10.2019].

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/odo/przetwarzanie-danych-os-2/7641,Przetwarzanie-danych-osobowych-w-zw-z-monitoringiem.html> [dostęp 31.10.2019].

Processing of personal data in the Border Guards

Summary: The article presents the Border Guards, a law enforcement agency. The statutory tasks of this agency are presented. It is pointed out that while processing its statutory tasks the Border Guards process a lot of information, including personal data, based on various legal provisions. Personal data are presented and processed by the Border Guards Headquarters. Purposes, conditions or methods of obtaining personal data are described. It should be emphasized that the Border Guards process personal data on the basis and within the limits of the law.

Keywords: *Border Guards, personal data, personal data processing*